

| दिल्ली मुंबई मावा सरकार |
| दिल्ली मुंबई आमचे सरकार |

| मावा नाटे माटे सरकार |
| आमच्या गावात आम्हीच सरकार |

वनहक्क कायदा २००६ नियम २००८ व सुधारित नियम २०१२ अंतर्गत

ग्रामसभेचा महासंघ

महाग्रामसभा तालुका कोरची

तालुका - कोरची जिल्हा - गडचिरोली

प्रति,

मा.ना. श्री उद्धव ठाकरे,
मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा.ना. अजित पवार,
उप मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा.ना. नितीन राऊत,
उर्जामंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा.ना. एकनाथ शिंदे,
नगर विकास सार्व. उपक्रम मंत्री तथा पालकमंत्री, गडचिरोली

मा.दिपक सिंगला,
जिल्हाधिकारी, गडचिरोली

मार्फत : मा.तहसिलदार साहेब, तालुका-कोरची जिल्हा-गडचिरोली.

विषय :- कोरची तालुक्यातील झेंडेपार, नांदळी, भरीटोला, आगरी, मसेली व बोडेना येथील प्रस्तावित लोहखनिज प्रकल्प आणि प्रस्तावित प्रकल्प क्षेत्रातील खाणपट्टा अर्जधारकांना भू-प्रवेशाची खाण सुरु करण्यात आलेली परवानगी (21/06/2021चा आदेश) रद्द करणे बाबत.

महोदय,

उपरोक्त विषयाच्या अनुसंगाने अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासी (वनहक्कांची मान्यता) अधिनियम 2006, नियम 2008 व सुधारणा, 2012 नुसार सामुहिक

Handwritten signature
23/8/2021
जावक/आवक लिपीक
तहसिलदार कार्यालय, कोरची

वनहक्क प्राप्त वनहक्क सनियंत्रण समितीच्या अंतर्गत स्थापित कोरची तालुक्यातील ग्रामसभांचे नियम 2012 अंतर्गत अधिनियमाचा कलम 3 च्या पोट कलम (१)च्या खंड (ग)अन्वेय कोरची तालुक्यातील ग्रामसभांचे महासंघ (महाग्रामसभा) तालुका कोरची कडून आपणास कळविण्यात येत आहे कि, मौजा-झोंडेपार ता.कोरची जि.गडचिरोली येथील प्रस्तावित लोहप्रकल्पाच्या बाबतीत स.क्र.82 एकूण आ. 46.25 हे. आर. वरील क्षेत्रात पोट हिस्सा क्र. 82/4 आ. 12 हे. आर. 82/5 आ. 4 हे. आर. 82/3 आ.10.25 हे. आर. 82/1 आ.8 हे. आर. व 82/2 आ.12 हे.आर. वर सदर खाण क्षेत्राचे निरीक्षणाकरीता क्षेत्रिय खाण नियंत्रक, भारतीय खाण ब्युरो, भारत सरकार, नागपुर येथील अधिकारी येणार असल्याने खाण क्षेत्रमध्ये येण्या-जाण्यासाठी पगडंडी, पांदन रस्ता तयार करणे, जुन्या रस्ताची साफ-सफाई करणे व त्यामध्ये मुरूम भरणे, रस्त्यामधील लहान लहान काटेरी झाडांची व कचऱ्याची साफसफाई करणे, गाड्यांना येण्या-जाण्यासाठी व्यवस्थित रस्ता तयार करणे, लेबरहटमेंट तसेच रोवलेले boundary pillars दुरुस्त करण्याची 15 दिवसाची परवानगी दिलेली आहे.

सदर वरील नमुद क्षेत्र हे भारतीय संविधानातील पाचव्या अनुसूचित क्षेत्रांतर्गत येत असून त्या क्षेत्रावर ग्रामसभांचे स्वामित्व अधिकार आहेत. “पंचायतीसंबंधीचे उपबंध (अनुसूचित क्षेत्रावर विस्तारित करणे) अधिनियम 1996” (पेसा कायदा) आणि नियम 2014 यात ते स्पष्टपणे नमुद केलेले आहे. ते खालील प्रमाणे-

1. पंचायती संबंधीचे उपबंध(अनुसूचित क्षेत्रावर विस्तारित करणे) अधिनियम 1996 मधील कलम 4(2)(ड) अंतर्गत ग्रामसभेची गौण वनउत्पादनावरील मालकी आहे.
2. महाराष्ट्र ग्रामपंचायत संबंधीचे उपबंध(अनुसूचित क्षेत्रावर विस्तारित करण्याबाबत) नियम 2014 मधील कलम 41(1) नुसार अनुसूचित क्षेत्रातील सर्व गौण वनोत्पादनाचे व्यवस्थापन ग्रामसभेकडे विहित आहे आणि 41(2) नुसार ग्रामसभाला साधन संपत्ती व सनियंत्रण समिती यांना गौण वनोत्पादनावरील मालकी हक्काचे संरक्षण व संवर्धन तसेच जोपासना करण्याचे पूर्ण अधिकार आहे.
3. पंचायती संबंधाचे उपबंध(अनुसूचित क्षेत्रावर विस्तारित करणे) अधिनियम 1996 मधील कलम 4 (क) नुसार पंचायती संबंधात करता येईल, असे कोणतेही राज्य विधी-विज्ञान रूढीगत कायदा, सामाजिक व धार्मिक रूढी-प्रथा आणि सामुहिक साधनसंपत्तीच्या परंपरांगत व्यवस्थापनाच्या प्रथा यांच्याशी सुसंगत असेल.
4. महाराष्ट्र ग्रामपंचायत संबंधीचे उपबंध(अनुसूचित क्षेत्रावर विस्तारित करण्याबाबत) नियम 2014 मधील कलम 52 मधील उपकलम 1, 2 व 3 नुसार राज्याच्या विद्यमान कायद्याच्या कोणत्याही तरतुदी अनुसूचित क्षेत्रात विस्तारीत होत असतांना त्या त्यांच्या सामाजिक व धार्मिक रूढी प्रथा आणि समाजाच्या साधन संपत्तीच्या पारंपारिक व्यवस्थापन पद्धती किंवा अशी कोणतेही विषयवस्तू जी

अनुसूचित क्षेत्राच्या अधिकारक्षेत्र येते, ती त्यांच्याशी सुसंगत नाही असे ग्रामसभेचे मत असेल तर या विरोधात ठराव करू शकते.

मौजा- झेंडेपार येथील गाव नमुना 7 प्रमाणे वरील स.क्र.82 हे निस्तार नोंदणी प्रमाणे चराई, इमारती, जळाऊ लाकडाकरिता (ग्रामसभेचे परंपरागत अधिकार) राखीव होते, परंतु मा. जिल्हाधिकारी गडचिरोली यांचे पत्र क्र. कार्या 2/अका/खाणी.कावी/979/03.05 नोव्हेंबर 2003 अन्वये, हे क्षेत्र खनिजयुक्त त्यामुळे खाणकाम कार्यासाठी आरक्षित केलेले आहे. जे प्रथमतः वरील उल्लेखित कायद्यानुसार अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामसभांच्या अधिकारांच्या विसंगत आहेत तसेच भारतीय संविधानातील पाचव्या अनुसूचित क्षेत्राच्या तरतुदीच्या विरोधात आहे. या क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणात गौणवनोत्पादनांनी भरलेले घनदाट जंगल, वन्यप्राणी अशी विविध जैविविधता संरक्षित आहेत. मुख्यतः या क्षेत्रातील नागरिक निसर्गावर/जंगलावर आपल्या उपजीविकेकरिता अवलंबून असून कित्येक वर्षांपासून येथील स्थानिक जनता पर्यावरणाच्या संवर्धन करीत आलेले आहे. ज्यावर ग्रामसभा आणि आजु बाजुच्या गावातील कुटुंब उपजीविकेसाठी अवलंबून आहेत. या वनात इलाक्यातील ग्रामसभा/आदिवासीचे समाजाचे श्रद्धास्थान रावपाट गंगाराम घाट पेनचे स्थान आहे. ज्या ठिकाणी दरवर्षी यात्रा भरते व मोठ्या प्रमाणावर तालुक्यातील लोक हजारोच्या संख्येत येऊन पूजा करतात आणि उत्सव साजरा करतात अश्याप्रकारे हे स्थान आणि जंगल ग्रामसभेच्या परंपरागत अधिकारात येत असून त्यावर ग्रामसभेची उपजीविका तसेच धार्मिक श्रद्धा, विश्वास, परंपरा जुळलेल्या आहेत आणि शाश्वत विकासावर भर देऊन येथील स्थानिक ग्रामसभा काम करीत आहे.

आदिवासी आणि इतर पारंपारिक वननिवासी समुदायावर झालेला ऐतिहासिक अन्याय दुर करण्याकरिता भारत सरकारने केलेल्या (पेसा कायदा) आणि वन हक्क कायदा अंतर्गत प्राप्त अधिकाराचा वापर करीत ग्रामसभा वनांचे संरक्षण, संवर्धन आणि व्यवस्थापन करीत आहेत. कोरची तालुक्यातील 2017 पासून ग्रामसभानी एकत्र येत स्वतंत्रपणे तैदूपत्ता संकलन व विक्री केली त्यातून ग्रामसभांना मोठा नफा मिळालेला आहे. आजही या ग्रामसभा गौण वनोपजचे संकलन करीत असून झेंडेपार ग्रामसभाने वनात गौणवनोपजांचे वृक्ष रोपण केले आणि आदिवासी विकास विभागाच्या मदतीने वनकार्य आयोजन तयार करीत आहे. यातून गावात रोजगाराच्या प्रमाणात वाढ झाली असून उत्पन्नातही वाढ झालेली आहे. कोरची तालुक्यातील ग्रामसभा तैदू, बांबू, मोहफुले, टोरी, बेहडा, जांभूळ, चारोळी या सारख्या वनातील उपलब्ध गौण वनोपजापासून उत्पन्न मिळवीत आहेत.

एकीकडे अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामसभा वनसंवर्धन करून वन व्यवस्थापनातून पर्यावरण संकृती आणि आजीविका यांच्या समतोल राखत आपला विकास करीत

तरच पुढील कार्यवाही करावी. तसेच या संपूर्ण प्रक्रियेचे विडीओ रेकार्ड करण्यात यावी हि विनंती.

स्थळ : कोरची

दिनांक 23/08/2021

KUMARI

सचिव

महाग्रामसभा

ता.कोरची, जि.गडचिरोली

श्रीमती कुमारीताई जमठातन,

आपले नम्र

अध्यक्ष

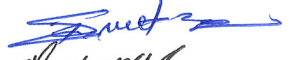
महाग्रामसभा

ता.कोरची, जि.गडचिरोली

श्री. सादुराम हकार

श्री राजाराम सत्तर नैलाम उपाध्यक्ष महाग्रामसभा कोरची
श्री सितल दुर्गे नैलाम सहकोषध्यक्ष महाग्रामसभा कोरची
श्री ईजामसाय सन्नू कोटगे सल्लागार सदस्य महाग्रामसभा कोरची
श्री हिरालाल पुनाजी संग्राम सदस्य महाग्रामसभा कोरची
श्री सुखराम महाकु उडके सदस्य महाग्रामसभा कोरची
श्री गोविंदलिंग मेहडू कोरची सदस्य महाग्रामसभा कोरची
श्री लाललिंग कुमोटी सदस्य महाग्रामसभा कोरची
श्रीमती मथुरा लूडू नैलाम सदस्या महाग्रामसभा कोरची
श्री नंदकिशोर वैरागडे सल्लागार महाग्रामसभा कोरची

राजाराम नैलाम

सहकोष

सुखराम

गोविंदलिंग

लाललिंग कुमोटी

मथुरा

| दिल्ली मुंबई मावा सरकार |
| दिल्ली मुंबई आमचे सरकार |

| मावा नाटे माटे सरकार |
| आमच्या गावात आम्हीच सरकार |

वनहक्क कायदा २००६ नियम २००८ व सुधारित नियम २०१२ अंतर्गत

ग्रामसभेचा महासंघ

महाग्रामसभा तालुका कोरची

तालुका - कोरची जिल्हा - गडचिरोली

- १) श्री. महललाल चतुराम पोरैटी प्रड्यालजोख
- २) -॥- रामसाय धर्मु पुको गहाणेगाटा
- ३) -॥- रामध्याम हौलत हिजाम -॥-
- ४) -॥- भगतसिंग लानूराम पोरैटी -॥-
- ५) सदाराम लाराराम नेरामि चरविंड
- ६) -॥- जेष्ठ मन्साराम मडावी बोरी
- ७) -॥- रामदास मेहलार नैनाम पुन्यामदंड
- ८) -॥- लुशल संजार टेमले
- ९) -॥- वलसाय सातर गोरा साले
- १०) -॥- अंतराम कुलडेर पोरैटी गहाणेगाटा
- ११) -॥- विखनाथ हलामि -॥-
- १२) -॥- चंद्रकुमार खानोरिया मुरवाडी
- १३) -॥- जयजाल ओडार -॥-
- १४) -॥- रांकर हिजामि नेरुबोडी
- १५) -॥- मंगरजी खुजी कुरेवा बोरी
- १६) -॥- उकरा राजाराम कुरेवा लहमपुन
- १७) -॥- वासुदेव राजीमयाय कुरेवा -॥-
- १८) रामलाल बिलर लुशरी बेधाम
- १९) किराम कोंदेल मरवि दोडके
- २०) प्रकाश विळंगु गुराळ लहमपुन
- २१) पातराम संताराम कुरेवा नेरुबोडी

पुर्वा
उत्तर

रामध्याम
भगतसिंग
धर्मु
लुशल

रामदास
मेहलार
नैनाम
पुन्यामदंड

लुशल
संजार
वलसाय

अंतराम
कुलडेर
विखनाथ
हलामि

चंद्रकुमार
खानोरिया
मुरवाडी

जयजाल
ओडार
रांकर
हिजामि

| दिल्ली मुंबई मावा सरकार |

| दिल्ली मुंबई आमचे सरकार |

| માવા નાટે માટે સરકાર |

| आमच्या गावात आम्हीच सरकार |

वनहक्क कायदा २००६ नियम २००८ व सुधारित नियम २०१२ अंतर्गत

ग्रामसभेचा महासंघ

महाग्रामसभा तालुका कोरची

तालुका - कोरची जिल्हा - गडचिरोली

- 22) महादु गणेश विठ्ठली कुलगोदी
- 23) दत्तवि रामेश्वर महावी कुलगोदी
- 24) गिलकट देवती आचलण कुलगोदी
- 25) मनसाराम कुलकेर पोरेली गहणेगाला
- 26) कालिबाम धानाशिंग महावी कोरली
- 27) ठामराशिंग रावडि कळारी कोरली
- 28) राजाराम सतर नैताम पड्याकजोष
- 29) हिरालाल पुजाजी सयाम मसेली
- 30) जरेश पांडुरंग विठ्ठाम - मसेली
- 31) दामसाय जगज जोवाची - शिवाजीवेण
- 32) तुकाराम उज्जयाम जोवाची शिवाजीवेण
- 33) निवाय मे पुसु पोरेली - गहणेगाला
- 34) अपिनाथ दमेश कोठा - गहणेगाला
- 35) पवन संताराम कोठा - कोरली
- 36) शीतल पुर्क नैताम - शाशवळहुडकी
- 37) गिलकु अमरु उईके सह गहणेगाला
- 38) श्री. सावजी मीनापुर जोठा -
- 39) सुकराम महादु उईके अमरी -
- 40) उमेशलाल टोरी - शिवाजीवेण

Boeing

Smend

निलकंठ

47/12

OTC/PIN

Blind

श्री जगन्नाथ

Epine

of Rowden -

Thyridium

Reddy

Квор.

Branson

Dr. J. H. H. H.

[Signature]

Quesada

रुद्र कराम

~~डोप~~
डोप

| दिल्ली मुंबई मावा सरकार |
| दिल्ली मुंबई आमचे सरकार |

| मावा नाटे माटे सरकार |
| आमच्या गावात आम्हीच सरकार |

वनहक्क कायदा २००६ नियम २००८ व सुधारित नियम २०१२ अंतर्गत

ग्रामसभेचा महासंघ

महाग्रामसभा तालुका कोरची

तालुका - कोरची जिल्हा - गडचिरोली

- 11) श्री इनामसाय सन्धु कोरची रा. साल्हे
42) श्री मन्नासाम चमरसाये कुर्लीरा (मुंबईला)
43) श्री. गणेश रा. गवाडे समीपकोला
44) श्री. विष्णू रा. पात कोरची भालाडीकोला
45) कु. पद्मा उत्तम उदके AAA कुर्लीरा

11/01/2015

मन्नासाम चमरसाये

—/—/—

—/—/—

—/—/—